

1. Ανάλυση αναγκών

Η ανάλυση αναγκών είναι μια διαδικασία που βοηθά στον προσδιορισμό των μαθησιακών αναγκών των ατόμων ή των ομάδων εκπαιδευομένων και μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων κατάρτισης, του υλικού, του χρονοδιαγράμματος και των χώρων που είναι προσαρμοσμένα στην ομάδα-στόχο. Πριν ξεκινήσετε να προετοιμάζετε ένα μάθημα, είναι κρίσιμο να διεξάγετε μια ανάλυση αναγκών με την ομάδα-στόχο. Μέσω της ανάλυσης αναγκών, είστε σε θέση να αξιολογήσετε εάν οι εκπαιδευόμενοι διαθέτουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες για να επιτύχουν τους στόχους των εκπαιδεύσεων και να τις προσαρμόσετε στις ανάγκες των εκπαιδευομένων. Μια επιτυχημένη ανάλυση αναγκών αποκαλύπτει μετρήσιμα κενά επιδόσεων. Μόλις γνωρίζετε τα κενά, μπορείτε να αρχίσετε να χτίζετε τις γέφυρες - μέσω της κατάρτισης

Επί του παρόντος, δίνεται μεγάλη έμφαση στην αυτοεκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση. Η γνώση και η ικανότητα χρήσης της είναι μια αξία που καθορίζει την αξία της κατάρτισης. Η ανάλυση αναγκών θα μας δώσει την απάντηση αν μπορούμε να παρέχουμε το μάθημα σε απευθείας σύνδεση, σε αίθουσα διδασκαλίας ή με υβριδικό τρόπο. Λόγω του COVID-19, τα περισσότερα κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων έχουν αποφασίσει να προσφέρουν δραστηριότητες μικτής μάθησης.

Λαμβάνοντας υπόψη την ομάδα-στόχο μας θα πρέπει να αναζητήσουμε μεθόδους και τεχνικές για τη διδασκαλία των ενηλίκων. Μια τεχνική που χρησιμοποιεί πολλές μεθόδους ταυτόχρονα (παραδοσιακή εκπαίδευση και ηλεκτρονική μάθηση) είναι η καλύτερη. Τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν σε ένα συγκεκριμένο μάθημα εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις ανάγκες και τη διαθεσιμότητα του εκπαιδευόμενου.

Ο καλύτερος τρόπος για να ξεκινήσετε μια διαδικασία ανάλυσης των μαθησιακών αναγκών είναι να προετοιμάσετε ένα πρότυπο και να το προσαρμόσετε στη συγκεκριμένη κατάσταση. Το πρότυπο θα σας καθοδηγήσει στη συγκέντρωση όλων των πληροφοριών που χρειάζεστε για τη δημιουργία μιας επιτυχημένης μαθησιακής δραστηριότητας, όπως ο σκοπός της κατάρτισης, το επιθυμητό αποτέλεσμα και τα συγκεκριμένα κενά απόδοσης που πρέπει να καλυφθούν.

Μια από τις καλύτερες λύσεις είναι η προετοιμασία ενός ερωτηματολογίου όπου ο οργανισμός κατάρτισης θα καταγράφει τις απαντήσεις των ομάδων-στόχων. Η απάντηση σε αιχμηρές ερωτήσεις θα βοηθήσει τον εκπαιδευτή να επανεξετάσει το υπάρχον πρόγραμμά του και να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητά του. Παρακάτω, καταγράφουμε 7 ερωτήσεις που χρησιμοποιούν οι περισσότεροι οργανισμοί κατά τη διάρκεια μιας ανάλυσης αναγκών:

1. Γιατί θέλουμε να αναπτύξουμε ένα πρόγραμμα κατάρτισης;
2. Ποιοι είναι οι εκπαιδευόμενοι μας;
3. Τι θέλουμε να επιτύχουν οι εκπαιδευόμενοι;
4. Ποια είναι τα γνωστικά κενά των μαθητών μου;
5. Πώς θα βοηθήσει η κατάρτιση στη βελτίωση των δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων;
6. Πόσο χρόνο και χρήμα μπορούμε να επενδύσουμε;
7. Τι είδους κατάρτιση θα βοηθήσει;

Οι παραπάνω 7 ερωτήσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν από έναν δημιουργό προσαρμοσμένου περιεχομένου.

Μια καλή ερευνητική διαδικασία "ανάγκης ανάλυσης" είναι σημαντική αν θέλουμε να είμαστε σίγουροι ότι δεν θα διδάξουμε κάτι που ο μαθητής δεν θα χρειαστεί πραγματικά. Τα προγράμματα θα πρέπει να είναι εξατομικευμένα και η απόκτηση γνώσεων θα πρέπει να είναι ακριβής. Μια εκπαίδευση με βάση τον εκπαιδευόμενο μπορεί να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων: εργαστήρια, συνέδρια, τηλεδιασκέψεις, παιχνίδια, τεστ, συναντήσεις με εκπαιδευτές, καθοδήγηση και εκπαίδευση με πολυμέσα.

Εκπαίδευση με βάση τον εκπαιδευόμενο - ανάγκη ανάλυσης

Ως εκ τούτου, αξίζει σίγουρα μια πιο προσεκτική ματιά - τι είναι αυτή η μέθοδος και πώς να προσαρμόσετε τις εκπαιδευτικές προσφορές στις ανάγκες των εκπαιδευομένων.

Η αναλογία των επιμέρους στοιχείων επιλέγεται ανάλογα με το περιεχόμενο του μαθήματος, τις ανάγκες των εκπαιδευομένων και τις προτιμήσεις του εκπαιδευτή. Η μέθοδος αυτή είναι πολύ αποτελεσματική, διότι επιτρέπει έναν ευέλικτο τρόπο οικοδόμησης της κατάρτισης, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους, τα θέματα και την ιδιαιτερότητα της ομάδας των συμμετεχόντων. Το κύριο πλεονέκτημα μιας καλής ανάλυσης των αναγκών είναι η δυνατότητα επιλογής απομακρυσμένων και άμεσων μορφών ενεργοποίησης των συμμετεχόντων και η κοινή διαδικτυακή/πρόσωπη εργασία του εκπαιδευτή και των εκπαιδευομένων.

Παρόλο που η οικονομική κρίση που σχετίζεται με την πανδημία COVID έχει μειώσει τη δυνατότητα παροχής μαθημάτων σε κλειστές περιοχές, οι ιδιωτικοί οργανισμοί και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα ενηλίκων δαπανούν όλο και περισσότερα χρήματα για την κατάρτιση του προσωπικού, επειδή οι τεχνολογίες αλλάζουν τόσο γρήγορα και οι εργοδότες βλέπουν την ανάγκη για συνεχή κατάρτιση του προσωπικού. Η διαδικασία της εκπαίδευσης ενηλίκων αποσκοπεί στη διεύρυνση των γνώσεων του εργαζομένου, στην παρακίνηση για περαιτέρω εργασία ή στην επανένταξή του στον εργασιακό χώρο. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο είναι πολύ σημαντικό να προσαρμόζεται το περιεχόμενο της κατάρτισης στις πραγματικές ανάγκες

των συμμετεχόντων και να σχεδιάζεται η κατάρτιση με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική.

Η συμμετοχή σε κατάρτιση σε γενικά θέματα στον τομέα της διαπροσωπικής επικοινωνίας δεν αρκεί για να συμπληρώσει τις ικανότητες των εκπαιδευομένων. Ως εκ τούτου, όταν σκέφτεστε να δημιουργήσετε μια κατάρτιση, θα πρέπει να αναρωτηθείτε:

- ποιες δεξιότητες πρέπει να αποκτήσουν οι συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια της κατάρτισης
- σε ποιες καταστάσεις θα χρησιμοποιηθούν οι δεξιότητες

Κατά την ανάλυση των αναγκών, εξετάστε προσεκτικά τη διαθεσιμότητα των εκπαιδευομένων και των εκπαιδευτών.

Η επιλογή της βέλτιστης μεθόδου σε σχέση με την υλοποίηση του εκπαιδευτικού στόχου σας επιτρέπει να αυξήσετε την αποτελεσματικότητα και συχνά να μειώσετε το κόστος της εκπαίδευσης. Θα πρέπει να τονιστεί ότι χρησιμοποιώντας μια καλή μεθοδολογία μάθησης για τη διδασκαλία των Ενηλίκων, μπορείτε να προσαρμόσετε διάφορες μορφές ανάλογα με τις ανάγκες των εκπαιδευομένων, όπως:

- **Παραδοσιακή μάθηση** - Τα μαθήματα παρέχονται σε αίθουσα διδασκαλίας με εκπαιδευτή και με τη χρήση διαφόρων διαδικτυακών - μη διαδικτυακών εργαλείων διδασκαλίας-μάθησης.
- **Μικτή μάθηση** - η οποία είναι ένας συνδυασμός ασύγχρονης ηλεκτρονικής μάθησης, που συνίσταται σε ανεξάρτητη μάθηση (σε οποιονδήποτε χρόνο και ρυθμό ελέγχεται από τον συμμετέχοντα, μέσω του Διαδικτύου ή του ενδοδικτύου), με παραδοσιακά μαθήματα στην αίθουσα διδασκαλίας υπό την καθοδήγηση ενός εκπαιδευτή.
- **Σύγχρονη και ασύγχρονη ηλεκτρονική μάθηση** - που αποτελεί συνδυασμό ανεξάρτητης, ασύγχρονης μάθησης με σύγχρονη μάθηση. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι ο συμμετέχων διεξάγει ανεξάρτητα την εκπαίδευση μέσω ηλεκτρονικής μάθησης και διεξάγει σύγχρονες εκπαιδευτικές συνεδρίες χρησιμοποιώντας διάφορα εργαλεία επικοινωνίας.
- **Ηλεκτρονική μάθηση με καθοδήγηση και διδασκαλία καθώς και κοινωνική μάθηση** - ο συμμετέχων αποκτά γνώσεις και δεξιότητες μόνος του και η πρόοδός του παρακολουθείται από τους εκπαιδευτές. Παρέχεται απομακρυσμένη επαφή με τον εκπαιδευτή (tutor). Ο συμμετέχων παρακινείται να ολοκληρώσει την εκπαίδευση από τους μέντορες (μέσω διαδικτυακής επικοινωνίας ή μέσω τηλεφώνου). Μπορεί επίσης να χρησιμοποιήσει εργαλεία επικοινωνίας και συνεργασίας - είτε πρόκειται για επαφή και συνεργασία με άλλους συμμετέχοντες είτε για επαφή με τον καθηγητή.
- **Τυπική και άτυπη μάθηση** - συνδυασμός δομημένης κατάρτισης (κλασικής ή ηλεκτρονικής μάθησης) με μάθηση με τη χρήση οδηγιών, υλικών και σημειώσεων. Στην περίπτωση αυτή, είναι σημαντικό η εταιρεία να μπορεί να παρέχει μεθόδους και εργαλεία για την ανταλλαγή αυτών των άτυπων γνώσεων, που αποκτώνται και δημιουργούνται κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης καθηκόντων στην εργασία, μπορεί να αποτελέσει εξαιρετικό συμπλήρωμα της κλασικής κατάρτισης.

- **Συνδυασμός της κατάρτισης "κατά παραγγελία" με την κατάρτιση "από το ράφι"** - συνδυασμός της κατάρτισης κατά παραγγελία με την έτοιμη κατάρτιση. Η έτοιμη κατάρτιση μπορεί να είναι πολύ φθηνότερη, αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι δεν είναι προσαρμοσμένη στις συγκεκριμένες ανάγκες του οργανισμού. Συνδυάζοντας αυτό το είδος γενικής κατάρτισης με εξειδικευμένα μαθήματα προσαρμοσμένα στις απαιτήσεις της εταιρείας σας, μπορείτε να επιτύχετε πολύτιμα και ολοκληρωμένα προγράμματα.
- **Συνδυασμός μάθησης και εργασίας** - η διαθεσιμότητα του εκπαιδευτικού περιεχομένου απευθείας στο εργασιακό περιβάλλον σημαίνει ότι δεν είναι τόσο εύκολο να διαχωρίσετε τη μάθηση από την εργασία. Η εκτέλεση καθημερινών εργασιών δημιουργεί ανάγκες κατάρτισης που μπορούν να καλυφθούν χωρίς να αφήσετε το γραφείο σας. Η μάθηση, είτε μέσω της κατάρτισης μέσω e-learning είτε μέσω του διαθέσιμου υλικού, μεταφράζεται άμεσα στον τρόπο με τον οποίο εκτελούνται τα καθήκοντα.

Όταν σκέφτεστε την ομάδα-στόχο για την οποία δημιουργείτε την κατάρτιση, θα πρέπει να σκεφτείτε πώς θα τους μεταφερθεί η γνώση. Ας εξετάσουμε τον συνδυασμό διαφόρων τύπων διαθέσιμων εργαλείων, θα μας βοηθήσει να αποκτήσουμε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και θα μας επιτρέψει να μεταφέρουμε την προσφορά μας σε μια ευρύτερη ομάδα εκπαιδευομένων.

Πού θα βρείτε ιδέες για το πώς να προσαρμόσετε την προσφορά μάθησης στις ανάγκες;

Είναι καλύτερο να κλείσετε ένα ραντεβού με τους διευθυντές μιας συγκεκριμένης εταιρείας και να καθορίσετε λεπτομερώς τους στόχους της κατάρτισης και το εύρος των ικανοτήτων που θα έχουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων.

Είναι σημαντικό να προσαρμόσετε και να συμβιβάσετε τις δυνατότητες των εκπαιδευομένων, τη διαθεσιμότητα του εξοπλισμού και τη χρονική διαθεσιμότητα τόσο των εκπαιδευομένων όσο και των εκπαιδευτών. Χρησιμοποιώντας εργαλεία μικτής μάθησης, μπορούμε να προσαρμόσουμε την τιμή στις οικονομικές δυνατότητες της εταιρείας.

Μια άλλη δυνατότητα είναι η χρήση προσαρμοστικής μάθησης που παρέχει εξατομικευμένη μάθηση, αποδοτικές, αποτελεσματικές και προσαρμοσμένες μαθησιακές διαδρομές για την εμπλοκή κάθε εκπαιδευόμενου.

,

Bibliography

1. Bowyer, J., Chambers, L. (2017). Evaluating blended learning: Bringing the elements together. *Research Matters: A Cambridge Assessment publication* 23, URL: <https://www.cambridgeassessment.org.uk/Images/375446-evaluating-blendedlearning-bringing-the-elements-together.pdf>
2. Bulloch, K. (n.d.). *How to adapt your teaching strategies to student needs*. How to Adapt Your Teaching Strategies to Student Needs | LD Topics | LD OnLine. Retrieved December 6, 2021, from <http://www.ldonline.org/article/370/>.
3. Bušljeta, R. (2013). Effective Use of Teaching and Learning Resources. *Czech-Polish Historical and Pedagogical Journal*, 5/2, 55–69
4. Center for Education Innovation. Evaluating blended learning URL: <http://cei.hkust.edu.hk/teaching-resources/blended-learning-onlinemooc/evaluating-blended-learning>
5. Co to jest blended learning i jak to zrobić? – 2EDU, 2edu.pl
6. Co to jest Blended Learning? – Piotr Peszko – elearning, szkolenia, projektowanie, blog.2edu.pl
7. Co to jest blended learning? - www.edulider.pl
8. ELM Learning. What is Blended Learning? A Guide to Everything You Need to Know. URL: <https://elmllearning.com/blended-learning-everything-need-know/>
9. Evaluation: What is it and why do it? URL: <https://meera.snre.umich.edu/evaluation-what-it-and-why-do-it>
10. Educational evaluation: definition, purpose and principles. URL: <https://physicscatalyst.com/graduation/educational-evaluation/>
11. Fierce Education. 7 Practical Ways to Create Effective Blended Learning, URL: <https://www.odysseyware.com/blog/7-ways-implement-blended-learning-model>
12. Hege, I., Tolks, D., Adler, M., Härtl, A. (2020). Blended learning: ten tips on how to implement it into a curriculum in healthcare education. *GMS J Med Educ* 37 (5): Doc 45
13. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7499465/>
14. <https://poradnikpracownika.pl/-blended-learning-na-czym-polega-i-czy-jest-skuteczne>

15. Jak rozwijać firmę. Podstawy zarządzania dla MMŚP [on-line]. [Warszawa: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.akademiaparp.gov.pl>
16. Hubackova, S. and Semradova, I. (2016). Evaluation of Blendend Learning. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 217 551-557
17. JARMUŻ, S., WITKOWSKI, T. Podręcznik trenera: praktyka prowadzenia szkoleń. Wrocław: Moderator, 2004.
18. Lim, A. (2021). How can I evaluate my blendend learning classroom? URL: <https://elearningindustry.com/how-evaluate-my-blended-learning-classroom>
19. MARKERT, K. Co zrobić, by szkolenie było efektywne? [on-line]. Warszawa: Infor.pl, 2008. Dostępny w World Wide Web: http://kadry.infor.pl/kadry/hrm/szkolenia_i_rozwoj/artykuly/86318,co_zrobic_by_szkolenie_bylo_efektywne.html
20. Miller, K. What is the Blended Learning Approach? 8 Examples & Models. URL: <https://quenza.com/blog/what-is-blended-learning-approach/>
21. Nair, C. How to Implement Highly Engaging Blended Learning for Education? URL: <https://www.hurix.com/implement-blended-learning-higher-education/>
22. Palkmets, L. (2014). Good Practice Guide on Training Methodologies How to become an effective and inspirational trainer.
23. Patton, M. Q. (1987). Qualitative Research and Evaluation Methods. URL: <https://aulasvirtuales.files.wordpress.com/2014/02/qualitative-researchevaluation-methods-by-michael-patton.pdf>
24. Pete Sharma, Blended Learning: Using Technology in and Beyond the Language Classroom, 2007, ISBN 978-0230020832.
25. Podstawy metodyki i techniki szkoleń blended learning [on-line]. [Warszawa: OSI CompuTrain S.A; Grupa TROP]. Dostępny w World Wide Web: <http://szkolatrenerow.computrain.pl/>.
26. Pombo, L., and Moreira, A. (2012). Evaluation Framework for Blended Learning Courses: A puzzle piece for the Evaluation process. *Contemporary Educational Technology*, 3(3), 201–211. URL: <https://www.cedtech.net/download/evaluationframework-for-blended-learning-courses-a-puzzle-piece-for-the-evaluationprocess-6078.pdf>
27. Savoie-Roskos, M. R.; Bevan, S; Charlton, R; and Israelsen Graf, M. (2018). Approaches to Evaluating Blended Courses. *Journal on Empowering Teaching Excellence*, 2(1). URL: <https://digitalcommons.usu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1026&context=jete>
28. Szkoła Trenerów – Kadry dla Społeczeństwa Uczącego się. . [B.m]: [b.w.], [b.r].Materiały szkoleniowe dostępne dla uczestników Szkoły Trenerów Grupy TROP.
29. Vademecum szkoleniowe dla przedsiębiorców MSP - www.inwestycjawkadry.info.pl
30. Zastosowanie multimediów w e-learningu [on-line]. [Warszawa: OSI CompuTrain S.A; Grupa TROP]. Dostępny w World Wide Web: <http://szkolatrenerow.computrain.pl/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained here.